

cans, neque bibens, & dicunt: Dæmonium habet.

19. Venit filius hominis manducans, & bibens, & dicunt: Ecce homo vorax, & potator vini, publicanus, & peccatorem amicus. Et iustificata est sapientia a filiis suis.

20. Tunc cœpit reprobrare civitatibus, in quibus factæ sunt plurimæ virtutes eius, quia non egissent penitentiam.

* Luc. 10. 21. * Vx tibi Corozain, vx tibi Bethsäida: quia, si in Tyro, & Sidone factæ essent virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in cœlificio, & cinere penitentiam egissent.

22. Verūtamen dico vobis Tyro, & Sidoni remissius erit in die iudicij, quam vobis.

23. Et tu Capharnaum, numquid usque in cœlum exaltaberis? usque in infernum descendes. quia, si in Sodomis factæ fuissent virtutes, quæ factæ sunt in te, fortè mansissent usque in hanc diem.

24. Verūtamen dico vobis, quia terra Sodomorum remissius erit in die iudicij, quam tibi.

† SANCTI MATHIE. 25. In illo tempore respondens Iesus apostol. & terra, quia abscondisti haec à sapientibus, & prudentibus, & revelasti ea pár- confes- vulis.

SOR. Item 26. Ita Pater: quóniam sic fuit plácitum ante te.

CHALIS BAYLON. 27. Omnia mihi trádita sunt à Patre meo. * Et nemo novit filium, nisi Pater: neque Patrem quis novit, nisi Filius, & cui voluerit filius revelare.

* Ioann. 6. 28. Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.

10. 15. 29. Tollite iugum meum super vos, & discite à me, quia mitis sum, & humilis corde: & * inveniētis réquiem animabus vestris.

30. Iugum enim meum suave est, & onus meum leve.

C A P U T X I I .

Christus discipulos adversus Pharisæorum criminaciones defendit. Die sabbati manum aridam sanat; dæmoniacum cæcum & mutum curat: Pharisæorum blasphemiam repellit. Peténibus signum, Iónam Prophétam in signum futuræ sua resurrectionis iis proponit.

Marc. 2.23. 1. IN illo tempore abiit Iesus per sabbato: discipuli autem eius esu-

rientes cœperunt vellere spicas, & manducare.

2. Pharisæi autem videntes, dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis.

3. At ille dixit eis: Non legistis * quid fecerit David, quando esurit, & qui cum eo erant:

4. quomodo intravit in domum Dei, & panes propositionis comedid, quos non licet ei edere, neque his, qui cum eo erant, * nisi solis sacerdotibus?

5. Aut non legistis in lege * quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violent, & sine crimen sunt?

6. Dico autem vobis, quia templo maior est hic.

7. Si autem sciretis, quid est: * Misericordiam volo, & non sacrificium: numquam condemnassetis innocentes:

8. Dóminus enim est filius hominis etiam sabbati.

9. Et cùm inde transisset, venit in synagogam cœrum.

10. * Et ecce homo manum habens aridam, & interrogabant eum, dicentes: Si luc. 6. 6. licet sabbatis curare? ut accusarent eum.

11. Ipse autem dixit illis: * Quis erit ex vobis homo, qui hábeat ovem unam, & si ceciderit haec sabbatis in fóveam, nonne tenet, & levabit eam?

12. Quantò magis melior est homo ove? Itaque licet sabbatis benefacere.

13. Tunc ait homini: Extende manum tuam. Et exténdit, & restituenda est sanitati sicut altera.

14. Exeuntes autem Pharisæi, consilium faciébant adversus eum, quomodo pérderent eum.

15. Iesus autem sciens recénsit indè: & secuti sunt eum multi, & curavérunt eos omnes:

16. & præciperit eis nè manifestum eum sacerdent.

17. Ut adimpleretur quod dictum est per Isaïam prophétam, dicéntem:

18. * Ecce puer meus, quem elegi, dilectus meus, in quo bene complacuit anima mea. Ponam spiritum meum super eum, & iudicium gentibus nunciabit.

19. Non conténdet, neque clamabit, neque audiet alius in plateis vocem eius:

20. arundinem quasdam non confinxerit, & linum fumigans non extinguet, dñm ejiciat ad victoriā iudicium,

21. & in nomine eius Gentes sperabunt.

22. Tunc oblatus est ei dæmonium habens,

bens, cæcus, & mutus, & curavít eum ita ut loqueretur, & vidéret.

23. Et stupébant omnes turbæ, & dicebant: Numquid hic est filius David?

* Supr. 9. 24. * Pharisæi autem audiéntes, dixerunt: Hic non ejicit dæmones nisi in Beélzebub príncipe dæmoniorum.

25. Iesus autem sciens cogitationes eorum, dixit eis: * Omne regnum divisum contrà se, desolabitur: & omnis cívitas, vel domus divisa contrà se, non stabit.

26. Et si satanas sathanam ejicit, advérsus se divisus est: quomodo ergo stabit regnum eius?

27. Et si ego in Beélzebub ejicio dæmones, filii vestri in quo ejiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.

28. Si autem ego in spiritu Dei ejicio dæmones, igitur pervenit in vos regnum Dei.

29. aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis, & vasa eius diripere, nisi prius alligaverit fortem? & tunc domum illius diripiatur.

30. Qui non est mecum, contra me est: & qui non congregat mecum, spargit.

* Marc. 3. 31. * Ideo dico vobis: Omne peccatum, & blasphemia remittetur hominibus, spiritus autem blasphemia non remittetur.

32. Et quicunque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei: qui autem dixerit contra Spíritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc sæculo, neque in futurō.

33. Aut facite árborem bonam, & fructum eius bonum: aut facite árborem malam, & fructum eius malum: síquidem ex fructu arbor agnoscitur.

34. Progénies viperarum, quomodo potest bona loqui, cùm sitis mali? * ex 45. abundantia enim cordis os loquitur.

35. Bonus homo de bono thesáuro profert bona: & malus homo de malo thesáuro profert mala.

36. Dico autem vobis quóniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicij.

37. Ex verbis enim tuis iustificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis.

38. Tunc * respondérunt ei quidam de quadr. scribis & Pharisæis, dicentes: Magister, vólumus à te signum videre.

39. Qui respondens ait illis: * Generatio mala, & adultera signum querit: & signum non dabitur ei, nisi signum * Iónæ prophéta.

40. Sicut enim fuit Iónas in ventre ceti

tribus diébus, & tribus noctibus; sic erit Filius hominis in corde terræ tribus diébus, & tribus noctibus.

41. * Viri Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione ista, & condemnabunt eam: quia penitentiam egérunt in prædicacione Iónæ. Et ecce plus quam Iónas hic.

42. Regna austri surget in iudicio cum generatione ista, & condemnabit eam: quia venit à finibus terræ audire sapientiam Salomonis, & ecce plus quam Salomon hic.

43. * Cum autem immundus spíritus exierit ab homine, ambulat per loca árida, quærens réquiem, & non invenit.

44. Tunc dicit: Revérterat in domum meam, unde exivi. Et véniens invenit eam vacántem, scopis mundatam, & ornatam.

45. Tunc vadit, & affúmit septem ários spíritus secum nequiores se, & intrantes habitant ibi: * & fiunt novissima hominis illius peiora prioribus. Sic erit & generationi huic pessimæ.

46. * Adhuc eo loquéntem ad turbas, ecce mater eius, & fratres stabant foris, quærentes loqui ei.

47. Dixit autem ei quidam: Ecce mater tua, & fratres tui foris stant quærentes te.

48. At ipse respondens dicenti sibi, ait: Quæ est mater mea, & qui sunt fratres mei?

49. Et exténdens manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea, & fratres mei.

50. Quicunque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis est: ipse meus frater, & soror, & mater est.

C A P U T X I I I .

Septem à Christo Dómino proponuntur parabolæ. Prophéta est in pátria sua sine honore.

1. IN illo die exiens Iesus de domo, sedebat secus mare.

2. * Et congregata sunt ad eum turbæ multæ, ita ut in naviculam ascéndens se déret: & omnis turba stabat in littore,

3. & locutus est eis multa in parabolis, dicens: Ecce éxiit qui séminat, seminare.

4. Et dum séminat, quadam cecidérunt secus viam, & venerunt volucres cæli, & comedérunt ea.

5. Alia autem cecidérunt in petrosa, ubi non habébant terram multam: & continuo exorta sunt, quia non habébant altitudinem terræ.

6. sole autem orto astuváerunt: & quia non habébant radicem, aruerunt.

7. Alia autem cecidérunt in spinas: & crevérunt spinae, & suffocáerunt ea.

8. Alia autem cecidérunt in terram bonam: & dabant fructum, aliud centésimum, aliud sexagésimum, aliud trigésimum.

9. Qui habet aures audiéndi, audiat.

10. Et accédentes discípuli dixerunt ei: Quare in parábolis lóqueris eis?

11. Qui respónsens, ait illis: Quia vobis datum est nosse mystéria regni cælorum: illis autem non est datum.

* Infr. 25. 12. * Qui enim habet, dábitur ei, & abundabít: qui autem non habet, & quod habet auferétur ab eo.

13. Ideo in parábolis lóquor eis: quia vidéntes non vident, & audiéntes non audiunt, neque intelléngunt.

* Ius. 6. 9. 14. Et adimpléatur in eis prophetia Isaiae dicéntis: * Audítu audiéntis, & non in Marc. 4. telligéntis: & vidéntes vidébítis, & non vidébítis.

Luc. 8. 10. 15. Incrassátum est enim cor populi Ioann. 12. huius, & áuribus grávitè audiérunt, & Acto. 28. óculos suos clausérunt: nè quando vídeant óculis, & áuribus ádiant, & corde intelléngant, & convertántur, & fanem eos.

16. Vestri autem beati óculi quia vi-

* Luc. 10. 17. * Amen quippe dico vobis, quia multi prophétae, & iusti cupiérunt videre quæ vidéntis, & non vidérunt: & audire quæ auditis, & non audiérunt.

18. Vos ergo audite parábola semi-

nantis.

19. Omnis, qui áudit verbum regni, &

non intellégit, venit malus, & rapit quod

seminátum est in corde eius: hic est qui

secus viam seminátus est.

20. Qui autem super petrósa seminátus

est, hic est, qui verbum audit, & contí-

nuò cum gáudio áccipit illud:

21. non habet autem in se radicem, sed

est temporális. facta autem tribulatiōne

& persecutiōne propter verbum, contínuò

scandalizátur.

22. Qui autem seminátus est in spinis,

hic est, qui verbum audit, & solicítudo

sæculi illius, & fallácia divitiárum suffo-

cat verbum, & sinè fructu efficitur.

23. Qui verò in terram bonam seminátus

est, hic est qui audit verbum, & in-

telégit, & fructum afferit, & facit aliud

quidem centésimum, aliud autem sexagési-

sum, aliud verò trigésimum.

24. * Aliam parábola propófuit illis, * Marc. 4. dicens: * Simile factum est regnum cælo- 26. rum homini, qui seminávit bonum semen 27. POST EPI- DOM. 5. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

25. cùm autem dormírent homines, 27. POST 26. POST PENTEC.

26. Cùm autem crevisset herba, & fructum fecisset, tunc apparuérunt & zizánia.

27. Accédentes autem servi patris familiæ, dixerunt ei: Dómine, nónnè bonum semen seminásti in agro tuo? Unde ergo habet zizánia?

28. Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit: Servi autem dixerunt ei, Vis, imus, & colligimus ea?

29. Et ait: Non: nè forte colligéntes

zizánia, eradicéntis simul cum eis & triticum.

30. Sinite útraque crēscere usque ad messem, & in tempore messis dicam messi- 27. POST EPI- DOM. 5. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

31. * Aliam parábola propófuit eis di- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

cens: * Simile est regnum cælorum grano- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

32. quod minimum quidem est ómnibus seminib;: cùm autem créverit, maius est ómnibus oléribus, & fit arbor, ita ut vólucres cæli véniant, & hábitent in ramis eius.

33. Aliam parábola locútus est eis.

* Simile est regnum cælorum fermento, 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

quod accéptum muller abscondit in fa- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

34. Hæc ómnia locútus est Iesus in pa- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

35. ut impleréatur quod dictum erat per Prophétam dicéntem: * Apériam in pa- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

rábolis os meum, eruçtabo abscondita à 2. 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

36. * Tunc, dimissis turbis, venit in do- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

mum: & accessérunt ad eum discípuli eius, 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

dicéntes: Edíssere nobis parábola ziza- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

37. Qui respónsens ait illis: Qui sémi- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

nat bonum semen, est Filius hominis.

38. Ager autem, est mundus. Bonum verò semen, hi sunt filii regni. Zizánia autem, filii sunt nequam.

39. Inimicus autem, qui seminávit ea,

est

* Apoc. 14. est diabolus. * Mefsis verò, consummatio sæculi est. Messores autem, ángeli sunt.

40. Sicut ergo colliguntur zizánia, & igni comburuntur: sic erit in consummatione sæculi.

41. mittet filius hominis ángelos suos, & colligent de regno eius ómnia scándala, & eos, qui faciunt iniútiātem:

42. & mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus, & stridor déntium.

* Sap. 3. 7. 43. * Tunc iusti fulgēbunt sicut sol in Dan. 12. 3. regno Patris eórum. Qui habet áures audiéndi, audiat.

* IN SUS- 44. * Simile est regnum cælorum the- CEPT. SS. R E L I Q. Item, PRO vénit homo, abscondit, & præ gáudio VIRG. ET illius vadit, & vendit univerſa quæ ha- MART. bet, & emit agrum illum.

45. Iterùm simile est regnum cælorum homini negotiatori, quærenti bonas mar- garitas.

46. Invénta autem unâ pretiosa mar- garitá, ábiit, & vénidit ómnia quæ há- buit, & emit eam.

47. Iterùm simile est regnum cælorum saginæ missæ in mare, & ex omni gánero píscium congregánti.

48. quam, cùm impléta esset, educéntes, & secus littus sedéntes, elegérunt bonos in vasa, malos autem foras misérunt.

49. Sic erit in consummatione sæculi: exhibunt ángeli, & separábunt malos de medio iustorum,

50. & mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus, & stridor déntium.

51. Intellexistis hæc ómnia? Dicunt ei: Etiam.

52. Ait illis: Ideo omnis scriba doctus in regno cælorum, similis est homini patrifamilias, qui profert de thesáuro suo nova & vétera.

53. Et factum est, cùm consummáset Iesus parábolas istas, tránsiit inde.

* Marc. 6. 54. Et * véniens in pátriam suam, do- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

cébat eos in synagógi eórum, ita ut mi- 27. POST EPI- DOM. 6. PHAN. vel 26. POST PENTEC.

raréntur, & dicerent: Unde huic sapiéntia hæc, & virtutes?

* Ioann. 6. 55. * Nónnè hic est fabri filius? Nónnè mater eius dicitur María, & fratres eius, Iacóbus, & Ioseph, & Simon, & Iudas:

56. & sorores eius, nónnè omnes apud nos sunt? Unde ergo huic ómnia ista?

57. Et scandalizábantur in eo. Iesus autem dixit eis: Non est prophéta sínè honore, nisi in pátria sua, & in domo sua.

58. Et non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem illorum.

CAPUT XIV.

Mors Ioánnis Baptista. Miraculum de quinque pánibus. Christus de nocte venit ábulans super aquas.

1. IN illo tempore audívit Heródes Marc. 6. a librétracha famam Iesu: 14. * Luc. 9. 7.

2. & ait pueris suis: Hic est Ioánnes Baptista: ipse surréxit à mórtuis, & id est virtutes operántur in eo.

3. * Heródes ením tenuit Ioánnem, & alligávit eum: & posuit in cárcerem propter Heródiam uxorem fratris sui.

4. Dicébat enim illi Ioánnes: Non licet tibi habere eam.

5. Et volens illum occídere, timuit populum: * quia sicut prophétam eum habébant.

6. Die autem natális Heródis saltávit filia Heródias in médio, & plácuit Heródi.

7. Unde cum iuraménto pollicitus est ei dare quodcumque postuláset ab eo.

8. At illa prémónita à matre sua, Da mihi, inquit, híc in disco caput Ioánnis Baptistæ.

9. Et contristátus est rex: propter iuraméntum autem, & eos, qui páritè re- cumbébant, iussit dari.

10. Misíque & decollávit Ioánnem in cárcere.

11. Et allátum est caput eius in disco, & datum est puerilæ, & attulit matri suæ.

12. Et accédentes discípuli eius, tulé- runt corpus eius, & sepeliérunt illud: & venientes nunciavérunt Iesu.

13. * Quod cùm audísset Iesus, secéssit Marc. 6. indē in navicula, in locum desértum seór- sum: & cùm audíssent turbæ, secútæ sunt eum pedéstres de civitáibus.

14. Et éxiens vidit turbam multam, & mi- férsum est eis, & curávit lánguidos eórum.

15. Véspere autem factò, accessérunt ad eum discípuli eius, dicéntes: Deséritus est locus, & hora iam præteriit: dimítte turbas, ut éunte in castélla, emant sibi escas.

16. Iesus autem dixit eis: Non habent necesse ire: date illis vos manducáre.

17. Respondérunt ei: * Non habémus Ioann. 6. 9. Iudas.

18. Qui ait eis: Afférte mihi illos huc.

19. Et cùm iussísset turbam discumbere super fœnum, accéptis quinque pánibus, & duobus píscibus, apíciens in cálum benedixit, & fregit, & dedit discípulis panes, discípuli autem turbis.

20. Et